

УДК 721.7:727

ІНТЕГРАТИВНА СУТНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

Студ. О.П. Панасюк, гр. Дм-51
Науковий керівник доц. Н.В. Скляренко
Луцький національний технічний університет

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є визначення інтегративної сутності навчального простору загальноосвітніх закладів.

Задачі дослідження: 1) розкрити інтегративну сутність навчального простору загальноосвітніх закладів; 2) визначити основні види інтеграції навчального простору.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт дослідження – навчальний простір загальноосвітніх закладів. Предмет дослідження – інтегративна сутність навчального простору загальноосвітніх закладів.

Методи та засоби дослідження. Для досягнення мети та розв'язання поставлених завдань у роботі використані емпіричні методи дослідження та системний підхід. Художньо-образний, художньо-графічний, художньо-композиційний фахові дизайн-аналізи як основні методи дослідження дали можливість визначити види інтеграції навчального простору. Для дослідження використано наукові праці, інтернет-ресурси, що охоплюють питання дизайну навчального простору.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Наукова новизна полягає в тому, що вперше: комплексно розглянуто проблему дизайну навчального простору загальноосвітніх закладів; окреслено способи інтеграції навчального простору. Вдосконалено підходи до проектування навчального простору загальноосвітніх закладів.

Результати роботи можуть бути використані: 1) у науково-теоретичних дослідженнях навчального простору; 2) у практичній діяльності дизайнерів, архітекторів; 3) для вирішення культурологічних, історичних, освітніх проблем.

Результати дослідження. Інтегративна сутність навчального простору – це процес об'єднання в ціле будь-яких окремих частин з метою покращення функціональності та умов навчального середовища. На сьогодні навчальний простір є найважливішим елементом у системі освіти, який сформований на основі інтегративних процесів. Виділяємо види інтеграції: природну, гуманістичну, інформаційну та предметну.

Природна інтеграція передбачає тісний зв'язок навчальних закладів із природою та реалізується через побудову навчальних закладів у природному середовищі або використанні елементів природи у архітектурному просторі закладу. Із використанням сучасних дизайнерських підходів стає можливим створювати зелені зони не лише в якості парків, скверів та ін., а інтегрувати їх з самою будівлею, або ж формувати саму споруду з живих рослин (школа у Абу-Дабі «Liwa International School» – бетонні стіни інтегруючись із рослинами на фундаменті, захищають учнів від спеки). Навчальні заклади не лише використовують елементи природи, а й власне створюються під відкритим небом (школа на острові Балі із бамбуку, має ряд альтернативних джерел енергії – гарячу воду та сонячні батареї).

Гуманістична інтеграція прослідковується у поєднанні інклюзивного навчання із класичною системою навчання. Метою інтеграції є розробка та реалізація механізму включення дітей з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади з урахуванням їх типологічних та індивідуальних особливостей. Інклюзивне

навчання передбачає комплексну систему забезпечення освітою дітей з особливими потребами, це забезпечується навчанням таких дітей у загальноосвітніх школах поряд із звичайними дітьми. Особливостями гуманістичної інтеграції є побудова універсального простору для навчання, що виявляється через створення систем навігації у просторі, використання антропометричних меблів, пристосованих до особливостей дитини тощо.

Інноваційна інтеграція передбачає інтеграцію навчального простору із хмарними сучасними технологіями (інтернет-сервіси для створення умов навчальної мобільності, роботи у групах, творче навчання учнів). Функціонування хмарних технологій у навчальному середовищі відбувається через сучасні комп'ютерні пристрої, проектори та засоби комунікації та зв'язку.

Предметна інтеграція дозволяє створювати багатофункціональні приміщення, використовуючи об'єднання меблів та функціональних зон. Вона виявляється у поєднанні меблів різної конфігурації і форми між собою, для виділення функціональних зон (Фінська школа Saunalahti, де усі внутрішні та зовнішні простори є потенційними місцями навчання, діти самі обирають, де їм комфортніше навчатися). Прикладом є школа Фінляндії, що зручна в плануванні, оскільки на 10500 квадратних метрах знаходяться початкова і середня школи, дошкільне відділення, будинок молоді, театральний зал, їдальня, бібліотека, спортивний зал. Учні сидять на офісних стільцях на коліщатках, відрегульованих до зросту школяра, на яких можна переміщатися в будь-який кінець класу. Предметна інтеграція забезпечує в одному приміщенні здійснення процесів навчання та відпочинку.

Висновки. Інтегративна сутність навчального простору полягає у процесі об'єднання в єдине ціле будь-яких окремих частин з метою покращення функціональності та умов навчального середовища загальноосвітніх закладів. Визначено основні види інтеграції навчального простору: природну (тісний зв'язок із природою); інформаційну (навчання на основі хмарних технологій); гуманістичну (інклюзивне навчання) та предметну (функціональність навчального простору та шкільного обладнання), що відіграють важливу роль у художньо-проектній культурі та освіті.

Ключові слова: навчальний простір, загальноосвітні заклади, дизайн, інтеграція, екопростір, інклюзивність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Братко М. В. Освітнє середовище вищого навчального закладу: функціональний аспект. Педагогічний процес: теорія і практика. 2015. Вип.1. С. 11–18.
2. Будзило М.А. Способи функціональної організації навчальних приміщень художнього спрямування. Вісник ХДАДМ. 2011. № 4. С. 4–7.
3. Обуховська Е.В. Дизайн як засіб розвитку особистості в умовах інформаційного предметно-просторового середовища спеціалізованих середніх навчальних закладів. Теорія та практика дизайну. 2012. №. 2. С.37–42.
4. Ясвин В.А. Образовательная среда: от моделирования до проектирования. Москва: Смысл, 2001. 365 с.